Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuidoost van 25 augustus 2026

Portefeuille

Agendapunt B6

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Vaststellen subsidieplafond sociaal weefsel 2027

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuidoost besluit

1. Het subsidieplafond voor het sociaal weefsel 2027 vast te stellen op 0,-
2. Besluiten de incidentele financiële meevaller uit de stedelijke middelen van 180.000 in 2027 in te zetten voor het terugdringen van de bestaande financiële knelpunten binnen de Sociale Basis.

Kernboodschap

Het sociaal weefsel is een jaarlijkse subsidie die is bedoeld voor kleinschalige, lokaal gewortelde initiatieven van bewoners en kleine organisaties, die bijdragen aan de zelfredzaamheid, sociale samenhang en veerkrachtige buurten. Juist in Zuidoost vervullen deze organisaties een essentiële rol. Zij beschikken over een sterk lokaal netwerk en weten bewoners te bereiken die minder gemakkelijk worden bereikt door de gemeente of grotere welzijnsorganisaties. Bij de meerjarige subsidieverlening heeft Zuidoost deze kleine organisaties meegenomen. De middelen die beschikbaar zijn voor de Sociale Basis zijn echter ontoereikend om alle waardevolle initiatieven in Zuidoost te kunnen financieren.

Bestuurlijke achtergrond

In 2024 is het beleidskader van de Sociale Basis 2025-2030 vastgesteld door de gemeenteraad. Onderdeel van het beleidskader is de jaarlijkse subsidie voor het sociaal weefsel. Het sociaal weefsel bestaat uit zeer lokaal netwerk van buurtgenoten (lokaal gewortelde initiatieven) die op die wijze een bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid en saamhorigheid van de buurt, aansluitend op de doelstelling van de Sociale Basis.

Het beleidskader voor de Sociale Basis voorziet dat het stadsdeel jaarlijks middelen beschikbaar stelt voor het sociaal weefsel. Op dit moment is daarvoor echter structureel geen financiering beschikbaar. Het dagelijks bestuur wordt geadviseerd om het subsidieplafond voor het sociaal weefsel in 2027 vast te stellen op 0,-. De huidige financiële situatie maakt het onmogelijk om zowel de bestaande structurele verplichtingen als nieuwe subsidieaanvragen te dekken. Het structurele tekort binnen de Sociale Basis bedraagt inmiddels circa 500.000 per jaar.

Voor 2027 is er een incidentele meevaller van 180.000 beschikbaar vanuit MV-middelen. Met dit bedrag zou een nieuw subsidieproces sociaal weefsel mogelijk zijn, maar gezien de verwachte overvraag is toekenning via loting waarschijnlijk onvermijdelijk. Vorig jaar is op basis van loting subsidie voor het sociaal weefsel toegekend, maar dit is een ongebruikelijke en onwenselijke werkwijze. Vorig jaar was een loting noodzakelijk omdat het budget ontoereikend was om alle geschikte aanvragen te honoreren. Ditmaal bestaat bovendien het risico dat incidentele middelen leiden tot nieuwe structurele subsidieverplichtingen. Als organisaties voor het derde opeenvolgende jaar subsidie ontvangen, kan dit als een structurele relatie worden gezien. Dit vergroot de financiële knelpunten en beperkt de toekomstige begrotingsruimte. Ook is het inzetten van incidentele middelen zonder structurele dekking niet houdbaar. Daarom wordt geadviseerd de incidentele

middelen in te zetten voor het structurele tekort binnen de Sociale Basis.

Er is een relatie met het Masterplan Zuidoost; ambitie 3.

Bestuurlijke prioriteit

Hoog.

Wettelijke grondslag

Het bevoegdhedenregister behorende bij de verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022, onderdeel W.2: uitvoeren van subsidieregelingen.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Besluiten het subsidieplafond voor het sociaal weefsel 2027 vast te stellen op 0,- en dit besluit uiterlijk vóór de start van de subsidieronde (september) te nemen en Ad 2. Besluiten de incidentele financiële meevaller van 180.000 in te zetten voor het terugdringen van de bestaande financiële knelpunten binnen de Sociale Basis

Voor 2027 is er sprake van een incidentele financiële meevaller, van circa **180.000** vanuit MV. Deze middelen zouden geheel of gedeeltelijk kunnen worden ingezet voor een nieuwe subsidieregeling sociaal weefsel. Hiermee wordt het onderliggende financiële probleem echter niet opgelost. De financiële opgave is structureel, terwijl de beschikbare middelen incidenteel van aard zijn.

In plaats daarvan wordt geadviseerd de middelen in te zetten voor het terugdringen van de bestaande structurele financiële knelpunten binnen de Sociale Basis.

In 2026 heeft zich ook een incidentele financiële meevaller voorgedaan van circa **130.000** uit MV middelen. Deze middelen zijn destijds ingezet om alsnog een subsidieregeling voor het sociaal weefsel mogelijk te maken. De belangstelling bleek uitzonderlijk groot. Er werd voor ongeveer **2,4 miljoen** aan subsidie aangevraagd. Alle aanvragen zijn inhoudelijk beoordeeld en gewogen. Omdat het beschikbare budget slechts een beperkt deel van de positief beoordeelde aanvragen kon honoreren, is voor het eerst gebruikgemaakt van een lotingssystematiek om de beschikbare middelen op een zo objectief en transparant mogelijke wijze te verdelen. Dit is een ongebruikelijke manier van subsidieverlening.

Deze incidentele oplossing heeft het mogelijk gemaakt om in 2026 een deel van de lokale initiatieven financieel te ondersteunen, maar heeft tegelijkertijd duidelijk gemaakt dat de vraag naar ondersteuning de beschikbare middelen ruimschoots overstijgt. Wanneer wordt gekozen om opnieuw een subsidieregeling open te stellen, zal naar verwachting wederom sprake zijn van een forse overvraag. Gezien de omvang van het beschikbare budget zal opnieuw een lotingssystematiek noodzakelijk zijn.

Dit brengt een belangrijk bestuurlijk en financieel aandachtspunt met zich mee. Juridisch kunnen organisaties niet vooraf worden uitgesloten van deelname. Alle aanvragen moeten inhoudelijk worden beoordeeld. Hierdoor bestaat de reële kans dat organisaties die reeds twee jaar subsidie hebben ontvangen opnieuw worden ingeloot.

Wanneer organisaties voor het derde opeenvolgende jaar subsidie ontvangen, kan sprake zijn van een structurele subsidierelatie. Daarmee kunnen incidentele middelen leiden tot nieuwe structurele subsidieverplichtingen. Dit vergroot de bestaande financiële knelpunten en beperkt de toekomstige

begrotingsruimte verder.

Een nieuwe lotingsronde biedt daarmee weliswaar tijdelijk ruimte voor ondersteuning van een beperkt aantal initiatieven, maar kan tegelijkertijd leiden tot een verdere structurele belasting van de begroting. Daarom wordt geadviseerd de incidentele middelen in te zetten voor het terugdringen van het structurele tekort binnen de Sociale Basis en het subsidieplafond voor het sociaal weefsel op 0,- vast te stellen.

Bestuurlijk risico:

Wanneer geen middelen beschikbaar worden gesteld voor het sociaal weefsel, kan Zuidoost een belangrijk onderdeel van het vastgestelde Beleidskader Sociale Basis niet uitvoeren. Dat heeft directe gevolgen voor lokale initiatieven en voor de sociale infrastructuur in het stadsdeel, die daardoor mogelijk geen doorgang kunnen vinden in 2027. Tegelijkertijd is het voortzetten van incidentele oplossingen zonder structurele dekking financieel niet houdbaar.

Voor zowel de interne organisatie als het maatschappelijk veld is het van belang dat vóór de start van het subsidieproces (1 september 2026) duidelijkheid bestaat over het subsidieplafond.

De huidige situatie vraagt om meer dan het jaarlijks oplossen van structurele tekorten met incidentele meevallers. Een duurzame oplossing vraagt om een herijking van de wijze waarop maatschappelijke opgaven worden gefinancierd.

Binnen de Sociale Basis worden momenteel activiteiten gefinancierd die tevens bijdragen aan doelstellingen van andere beleidsdomeinen. Een concreet voorbeeld hiervan is de inzet op huiswerkbegeleiding. Zuidoost heeft, gezien de maatschappelijke opgave in het stadsdeel, bewust gekozen deze activiteiten vanuit de Sociale Basis te financieren. Tegelijkertijd is inzet op huiswerkbegeleiding ook in lijn met de ambities van onder meer Onderwijs, Jeugd en het Masterplan Zuidoost.

Het ligt daarom voor de hand om samen met de betrokken directies en het Masterplan Zuidoost te onderzoeken of dergelijke opgaven structureel gezamenlijk kunnen worden gefinancierd. Door te komen tot cofinanciering kan er mogelijk ruimte binnen het budget van de Sociale Basis ontstaan om ook het sociaal weefsel duurzaam te blijven ondersteunen. Hiertoe wordt nu een verkenning uitgevoerd.

Advies en afstemming

Dit advies afgestemd met team midden sociaal en het MT van Zuidoost.

Duurzaamheid

Het betreft betreft de Sociale Basis en in dit besluit zijn duurzaamheidskeuzes niet van toepassing.

Participatie

Niet van toepassing.

Financiële onderbouwing

Voorstel incidentele inzet budget Sociaal Weefsel voor knelpunten Sociale Basis:

Dit beschikbare budget van de Sociale Basis is reeds ingezet als dekking voor meerjarige subsidieverleningen, onder meer naar aanleiding van gegronde juridische procedures van een aantal partijen die buiten de weging in 2024 zijn gevallen. Ook zijn bij de invoering van het nieuwe kader voor Sociale Basis zijn knelpunten ontstaan. De financiële omvang van deze knelpunten blijkt nu hoger dan het totaal beschikbare budget voor Sociale Basis, inclusief het budget voor sociaal weefsel.

Om deze knelpunten op te lossen en verdere begrotingsoverschrijdingen te beperken, wordt voorgesteld de incidentele middelen vanuit Maatschappelijke in te zetten voor het terugdringen van de budgetoverschrijdingen van de Sociale Basis. Hiermee wordt niet volledig uitvoering gegeven aan het beleidskader van de Sociale Basis, maar wordt wel de reeds bestaande (financiële) overschrijding op de begroting van het stadsdeel beperkt.

Communicatie

Binnen de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-042514	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)

Uitslag

A Akkoord